

PROTOKOLL

2019-01-22

BEREDNINGS- OCH DAGVATTENGRUPPEN FÖR
HÖJE Å VATTENRÅD

Tid & datum: kl 08:30-12:00, tisdagen den 22 januari 2019

Plats: Kommunhuset Kristallen, Lund

Bilagor:

- 3.1a: Höje å åtgärdsprogram etapp 1: Aktuella åtgärder
- 3.1b: Plan för omprövning av dikningsföretag Höje å
- 3.2: Projektlista med förslag på prioritering för Höje å åtgärdsprogram etapp 2
- 3.3: Förfrågningsunderlag till entreprenörer: Förslag på hantering
- 3.5: Köp av ekosystemtjänster: Utkast projektrapport
- 4.1: Dagvattengruppens åtgärdslista
- 5.1: Habo Golf AB: Dom från Mark- och miljööverdomstolen
- 5.2: Höje å genom Lomma: Länsstyrelsens beslut i tillsynsärende om skötsel och underhåll av Höje å.
- 7.1: Årsredovisning 2018: Förslag till årsredovisning

Närvarande:	Jenny Ahlqvist	Svedala kommun
	Helena Björn	Lomma kommun
	Urban Linse	Lomma kommun
	Anna Helgeson	Lunds kommun
	Alfred Fransson	Staffanstorps kommun
	Susanne Johansson	VA SYD
	Rebecka Nilsson	Ekologigruppen
	Johan Krook	Ekologigruppen
	Jonas Johansson	Höje å vattenråd

Ärenden:

1. Val av justeringsperson

Protokoll från föregående möte 2018-12-03

Dagordningen

BG/DG beslutar:

- att välja Anna Helgeson till justeringsperson,
- att lägga protokollet till handlingarna, samt
- att godkänna dagordningen

2. Anmälningar

Åtgärdsprogram	
2018-11-30	Råbytorp fosforfilter - Besiktningsprotokoll
2018-12-04	Höje å Trolleberg/Värpinge fiskevård - Länsstyrelsen beslut om utbetalning av bidrag
2018-12-05	Genarp 9:16 - Avtal våtmark
2018-12-12	LOVA Vattenvårdsåtgärder Höje å - Länsstyrelsen beslut slutgiltigt stöd
2018-12-12	Råbytorp fosforfilter - Länsstyrelsen beslut slutgiltigt LOVA-stöd
2018-12-13	LOVA kalkfilter/fosfordammar - Länsstyrelsen beslut slutgiltigt stöd
2018-12-17	Stångby vångar/Vallkärratorn - Länsstyrelsen meddelande arkeologisk utgrävning
2019-01-14	LONA- bidrag våtmarker - Information från Länsstyrelsen om indragna bidrag
2019-01-15	Höje å Trolleberg/Värpinge fiskevård - Besiktningsprotokoll
Dagvattengruppen	
Recipientkontroll	
2018-12-05	Recipientkontroll 2019-2021 - Beställning konsultuppdrag
Vattenförvaltning/Övrigt	
2018-11-29	Habo Golf AB - Mark - och Miljööverdomstolens dom
2018-11-30	Årlig beskattning - Skatteverkets beslut för 2017
2018-12-05	Kommunstyrelsen Lunds kommun - Val av ledamöter och ersättare till styrelsen
2018-12-07	Kraftringen Gunnesbo - Inbjudan till samråd
2018-12-21	Underhåll Höje å, Lomma - Länsstyrelsen beslut angående tillsyn vattenverksamhet
2019-01-09	Underhåll Höje å, Lomma - Dikningsföretagets överklagande av Länsstyrelsens beslut
2019-01-15	Blytak på kyrkor - Information om blytaket på Domkyrkan
Arbetsutskottet	

Lunds kommun har redan valt nya ledamöter och ersättare till styrelsen. Skatteverket har lämnat besked om att beskattningen för 2017 blev 0 kr. Beträffande blytak så ska Domkyrkan, enligt Miljöförvaltningen i Lund, testa att belägga kyrkans tak med en beläggning som ska förhindra utlakning av bly. Oklart om försöket har påbörjats.

BG/DG beslutar:

- att lägga anmälningarna till handlingarna

3. Åtgärdsprogram

3.1 Höje å åtgärdsprogram etapp 1

Bilaga 3.1 a & b

Ekologigruppen lämnar lägesrapport för arbetet med etapp 1 av åtgärdsprogrammet. Inte så mycket har hänt sedan mötet innan nyår.

Stångby vångar

Entreprenaden är avbruten. Arkeologiska undersökningar har genomförts. Entreprenaden slutförs senare i vår.

Höje å Bjällerup tvåstegsdike

Ekologigruppen föreslår att man i samband med att man omprövar dikningsföretaget för att kunna anlägga tvåstegsdiket även lagligförklarar

resterande delar av dikningsföretaget. Dikningsföretaget är fördjupat och dessa sektioner behöver, enligt Ekologigruppens bedömning, lagligförklaras för att tvåstegsdiket ska kunna anläggas på samma nivå som befintlig botten på ån. Inga åtgärder planeras på sträckor av ån med dagvattenutlopp.

Vidare är en relevant fråga hur en lagligförklaring av gjorda fördjupningar påverkar arbetet med åtgärder i stort. Hur påverkar det hantering av dikningsföretag generellt om vattenrådet bidrar till lagligförklaring av en fördjupning som ligger utanför befintlig förrättning?

Övergång mellan etapp 1 och 2 av åtgärdsprogrammet

Vid årsskiftet avslutades etapp 1 av åtgärdsprogrammet och etapp 2 påbörjades. Inom etapp 1 finns det ett antal projekt som inte har avslutats. Jonas föreslår att övergången hanteras genom att projekt som inte är avslutade förs över till etapp 2 av åtgärdsprogrammet.

BG/DG beslutar:

- att uppdra åt Ekologigruppen att uppdatera förslag till hantering av omprövning av dikningsföretaget i Höje å med avseende på påverkan på andra processer,
- att tillstyrka att alla ej avslutade projekt från etapp 1 av åtgärdsprogrammet överförs till etapp 2,
- att i övrigt godkänna fortsatt arbete enligt redovisad planering, samt
- att lägga övrig information till handlingarna

3.2

Höje å åtgärdsprogram etapp 2

Bilaga 3.2

Diskussion förs om upplägget och prioritering av arbetet i etapp 2 av åtgärdsprogrammet. Förslagen till åtgärder listade i bilaga 3.2 diskuteras. Påbörjade åtgärder inom etapp 1 behöver prioriteras för att bli färdiga samtidigt som nya projekt påbörjas eftersom man behöver ha projekt som är i olika stadier av genomförande.

Äldre intresseanmälningar - Finns många gamla s k intresseanmälningar (t ex markägare som anmält intresse för att anlägga våtmark men som inte, av någon anledning, har blivit genomfört), förslaget är att gå igenom dessa för att se om det finns några som eventuellt kan återupptas

Våtmark vid Ättarp intill Höje å - markägare som anmält intresse för att anlägga våtmark, ska besökas i fält.

Fokusområden – Ett delavrinningsområde väljs ut och där försöker man få till en dialog med markägare genom att bjuda in till informativa möten med mycket diskussion Fokusområden och vattendialog med markägare är något man har jobbat framgångsrikt med i Kävlingeån. Ekologigruppen tar fram förslag på fokusområde och återkommer.

Bevattningsdammar - Bevattningsdammar är en åtgärd som lyfts fram efter den torra sommaren. I Kävlingeåns vattenråd pågår en diskussion om principer för finansiering av bevattningsdammar. Frågan är hur mycket markägaren ska bidra med och om det ska utgå någon markersättning. Info-utskick till markägare om

möjligheten att anlägga bevattningsdammar diskuteras. Sannolikt går det att använda LOVA-medel till anläggning av bevattningsdammar. En strategi för anläggning av bevattningsdammar efterfrågas. Vad skulle det vidare betyda för Höje å? Kan man koppla frågor om bevattningsdammar till hydrologin i hela vattensystemet. I ett förändrat klimat, hur mycket vatten kan man behöva hålla kvar för att kunna bevattna vid torka? Återkoppling från Ekologigruppen med funderingar kring detta vid kommande möten.

Åtgärdsdatabas – Handlar om att samla och göra information om genomförda och ej genomförda åtgärder tillgänglig.

Informationsinsatser – Information/kommunikation, om vattenrådets omfattande verksamhet, utåt mot medborgarna har efterfrågats av bl a politiker i Lomma kommun. Det finns många idéer om hur detta kan göras och till att börja med behöver en kommunikationsstrategi tas fram. Åtgärden läggs till på listan.

BG/DG beslutar:

- att uppdra åt Jonas att uppdatera åtgärdslistan utifrån fördiskussion,
- att uppdra åt Jonas att ta fram utkast till kommunikationsstrategi, samt
- att lägga övrig information till handlingarna

3.3

Förfrågningsunderlag till entreprenörer

Bilaga 3.3

Ekologigruppen återkopplar från förra mötet angående synpunkter på förfrågningsunderlag till entreprenörer. Förslagen till ändringar i förfrågningsunderlaget är relativt omfattande och bygger på de synpunkter Staffanstorps kommun lämnat. Förslaget till fortsatt hantering är att Ekologigruppen träffar representanter för Staffanstorps kommun för att diskutera vilka av förslagen till förändringar som behöver genomföras. Det är sedan upp till varje kommun att granska förslaget och införa eventuella egna krav.

BG/DG beslutar:

- att uppdra åt Staffanstorps kommun och Ekologigruppen träffas för att diskutera,
- att uppdra åt Ekologigruppen återkoppla i frågan på nästa möte, samt
- att lägga övrig information till handlingarna

3.4

Klimatkompensation av koldioxidutsläpp

Återkoppling från senaste mötet angående diskussion om eventuell kompensation av de koldioxidutsläpp som åtgärdsprogrammet ger upphov till. Uppgifter har kommit in från entreprenörer om åtgång av diesel vid två genomförda entreprenader (Stångby vångar och fiskevårdsåtgärder i Hölje å). Diskussion förs utan att något konkret förslag på fortsatt hantering av frågan kommer upp.

BG/DG beslutar:

- att bordlägga frågan till nästa möte, samt
- att lägga övrig information till handlingarna

3.5 Ekosystemtjänster

Bilaga 3.5

Det finns nu ett relativt väl genomgången utkast till projektrapport med förslag på förfrågningsunderlag och köpeavtal som bilagor. Särskilt möte för genomgång av rapport och bilagor bokas in till 11/2.

BG/DG beslutar:

- att synpunkter på förslaget ska lämnas senast 11/2, samt
- att lägga övrig information till handlingarna

3.6 Föroreningar i sediment

Diskussion om återkopplingen från Länsstyrelsen. I de fall som Länsstyrelsen kommer att hantera frågan rensning av sediment kommer Länsstyrelsen att göra en bedömning från fall till fall utifrån risk för förorening. I fall där det inte finns några kända källor till föroreningar uppströms kommer Länsstyrelsen troligen inte att begära provtagning av sediment. Frågan är komplex med många aspekter att ta hänsyn till. I många fall är det t ex kommunen som är tillsynsmyndighet, det finns lagstiftning på området att förhålla sig till tillsammans med gränsvärden för föroreningar i olika typer av massor beroende på vad massorna ska användas till. Någon form av plan eller checklista för hantering av massor i framtiden behövs.

BG/DG beslutar:

- att uppdra åt Jonas att till nästa möte strukturera upp problematiken kring hantering av sediment från dammar och våtmarker, samt
- att lägga övrig information till handlingarna

4. Dagvattengruppen

4.1 Dagvattengruppens åtgärdslista

Bilaga 4.1

Gullåkra mosse – Projektering ska påbörjas. Eftersom projektet är tätortsnära föreslår Ekologigruppen att man ska visualisera de åtgärder som föreslås så att det går att visa upp en målbild för allmänheten i Staffanstorp.

Örestads GK - Diskussioner fortsätter mellan kommunen och golfklubben om framtida åtgärder även efter domstolens utslag.

Översvämningsutredning – Arbetet pågår, Ekologigruppen lämnar lägesrapport på nästa möte.

Värpinge dagvattenmagasin – VA SYD gör ett omtag på egen hand i projektet. Det är f f a hanteringen av massor som gör projektet dyrt.

Övrigt - Till listan ska läggas projekt med en dagvattendamm i Lomma kommun. Listan behöver även uppdateras med en legend.

DG beslutar:

- att uppdra åt Jonas att uppdatera åtgärdslistan, samt
- att lägga övrig information till handlingarna

4.2 Källby-Höje å/Lund SV

Information om de två utredningarna om Höje å och Källby dammar. Den första utredningen, som bekostats av Stadsbyggnadskontoret och VA SYD, är i stort sett klar. Den har behandlat möjligheterna att leda in dagvatten i Källby dammar efter en eventuell flytt av reningsverket. Även förslag på åtgärder har tagits fram för tre olika nivåer, "små åtgärder", "mellanstora åtgärder" och "stora åtgärder". Förslagen har kostnadsuppskattats grovt och visualiserats. Åtgärdsförslagen presenterades kort på mötet i december. När rapporten är helt klar skickas den ut till Berednings- och Dagvattengruppen.

Den andra utredningen föreslås nu fokusera på att ta fram ett schema där alla administrativa och fysiska åtgärder (utredningar, ansökningar, framtagande av MKB, inventeringar, samråd m m) som behöver vara gjorda för att de åtgärder som föreslås i alternativet med "stora åtgärder" i den första utredningen ska kunna vara genomförda eller färdiga att påbörjas vid vissa årtal i processen. Utredningen uppskattas kosta 77 tkr vilket föreslås bekostas av vattenrådets åtgärdsprogram. Diskussion förs med VA SYD om eventuell medfinansiering.

DG beslutar:

- att godkänna att vattenrådet bekostar del två av utredningen om Höje å-Källby, samt
- att lägga övrig information till handlingarna

4.3 Laget runt

Alfred: Politiska organisationen har gjorts om i Staffanstorp. En miljöberedning som bl a kommer att ha frågor som berör vattenrådet har bildats. Beredningen är placerad under Kommunstyrelsen och dess beslutsmandat är fortfarande oklart

Helena: Lomma har gått in i VA SYD vid årsskiftet. Lomma kommun fortsätter att faktureras för recipientkontrollens kostnader tills annat meddelas.

DG beslutar:

- att lägga informationen till handlingarna

5. Vattenförvaltning

5.1 Habo Golf AB

Bilaga 5.1

Information och diskussion om domen från Mark- och Miljööverdomstolen. Golfklubben har nu fått vallarna på golfbanan lagligförklarade samt tillstånd att laga dessa fastställt av Mark- och Miljööverdomstolen. Man har dock fortfarande inte fått tillstånd att ta vatten ur Höje å norra gren till bevattning. Lomma kommun har valt att inte överklaga vidare. DHI arbetar just nu med en tvådimensionell modell för hela Lomma tätort och nedre delarna av Höje å som ska vara färdig i slutet av februari. Mer information om modellen vid ett kommande möte.

BG beslutar:

- att lägga informationen till handlingarna

5.2 Skötsel och underhåll av Höje å genom Lomma Bilaga 5.2

Strax innan jul kom beslut från Länsstyrelsen i tillsynsärendet angående skötsel och underhåll av Höje å genom Lomma. Länsstyrelsen tycker bl a att kommuner och dikningsföretag ska samverka i någon form av organisation för att diskutera denna typ av frågor. Länsstyrelsen fastslår även att det inte finns någon juridisk skyldighet för kommunen att rensa denna aktuella sträcka. Lomma kommun arbetar med att ta bort en del av de gamla bryggor som finns i ån på den aktuella sträckan.

BG beslutar:

- att lägga informationen till handlingarna

6. Recipientkontroll

6.1 Ålgräsundersökning i Öresund Bilaga 6.1

Rapporten från undersökningen av ålgräs i Lommabukten 2018 har kommit. Resultaten visar att det fortfarande finns utbredda och bitvis täta bestånd av ålgräs i Lommabukten utanför Höje å mynning. Även djuputbredningen är fortsatt god och statusen klassas som hög utanför Höje å i södra delen av bukten.

I övrigt beträffande Öresund:

- *Två nya marina reservat har bildats i Lommabukten av Lomma kommun.*
- *Plan, för ansökan om medlemskap i med Öresunds, tas upp på nästa möte.*

BG beslutar:

- att lägga informationen till handlingarna

6.2 Förhöjda fosforhalter i Höje å

Återkoppling från förra mötets diskussion om förhöjda fosforhalter i Höje å. Ekologigruppen har ännu inte lämnat någon pris på de tjänster som efterfrågades på mötet i december. När offert kommer skickas den ut för synpunkter.

BG beslutar:

- *att uppdra åt Jonas att, när offert inkommer, skicka ut den för synpunkter, samt*
- *att lägga övrig information till handlingarna*

7. Administration/övrigt

7.1 Årsredovisning 2018 Bilaga 7.1

Förslag till verksamhetsberättelse har tagits fram. Synpunkter på texten lämnas senast vid nästa möte 25/3.

Preliminärt bokslut för de olika verksamheterna redovisas. Beträffande åtgärdsprogrammet kan det konstateras av det fortfarande genomförs för få entreprenader, kostnaderna för entreprenad är långt under budget. När det gäller vattenförvaltningen så har personalkostnaderna underskattats i budgeten och vattenförvaltningen har för 2018 ett underskott på ca 156 tkr. Knappt halva underskottet härrör dock från 2017. För att inte vattenförvaltningen ska hamna på ett negativt eget kapital i slutet av 2019 (ca 181 tkr i ingående balans 2018-01-01)

behöver fördelningen av personalkostnader mellan vattenrådets olika verksamheter ändras. En ändring är naturlig i förhållande till verksamheten för mer arbetstid läggs numera på arbetet med åtgärdsprogrammet än på vattenförvaltning. Förslaget är att 50% av en heltidstjänst läggs på åtgärdsprogrammet, 30 % på Vattenförvaltningen och 10% på Recipientkontrollen.

Notering: Felaktiga siffror redovisades vid mötet. Då redovisades 50 %, 35 % respektive 15 % för de olika verksamheterna. Eftersom vattenrådet endast har 90% av en heltidstjänst ska siffrorna vara 50 %, 30% respektive 10% av en heltidstjänst.

BG beslutar:

- att tillstyrka ändring i fördelningen av arbetstid mellan verksamheterna, samt
- att lägga övrig information till handlingarna

7.2 Information och kommunikation om vattenrådets arbete

Diskussion förs om behov av information om och kommunikation utåt om vattenrådets arbete. Det behöver tas fram en strategi för hur vattenrådet ska arbeta utåtriktat med kommunikation och information vilket kan vara viktigt för processen med eventuellt nytt samarbetsavtal.

Det förs även diskussion om eventuellt deltagande Borgeby fältdagar 2019, som har tema vatten.

BG beslutar:

- att uppdra åt Jonas att återkoppla i frågan om kommunikationsstrategi och deltagande i Borgeby fältdagar vid nästa möte, samt
- att lägga övrig information till handlingarna

7.3 Tema årsstämma

Förslaget är att ha tema grundvatten vid årsstämman 2019.

BG beslutar:

- att godkänna tema grundvatten vid årets årsstämma,
- att uppdra åt kansliet att ta fram förslag på program, samt
- att lägga övrig information till handlingarna

7.4 Övrigt

LONA-bidrag: Den budget som antagits i Riksdagen har medfört att LONA-bidrag till våtmarker har dragits in. Så den ansökan som vattenrådet skickade in innan årsskiftet kommer inte att hanteras av Länsstyrelsen.

Naturreservat Lomma: Helena meddelar att beslutet om naturreservat vid Bjärreds Saltsjöbad samt två marina reservat i Lommabukten har vunnit laga kraft medan reservatet vid Pråmlyckan (nära Höje å) har överklagats.

BG beslutar:

- att lägga informationen till handlingarna

7.5

Sammanträdestider 2019

09:00 i Lund (om inte annat anges)	2019-02-12	Diamanten
	2019-05-07	Diamanten
	2019-05-28	Årsstämma
	2019-09-17	Diamanten
	2019-11-12	Diamanten
Arbetsutskottet		
09:00 i Lund	2019-01-29	Antraciten
	2019-04-23	Antraciten
	2019-09-03	Antraciten
	2019-10-29	Antraciten
Berednings/dagvattengrupp		
08:30 på tisdagar i Lund		
13:30 på måndagar i Lund	2019-03-25	Gnejsen
	2019-06-11	Gnejsen
	2019-08-26	Porfyren 2
	2019-10-08	Gnejsen
	2019-12-02	Porfyren 2

BG beslutar:

- att lägga informationen till handlingarna

7.6

Publicering av protokoll

För att kunna lägga ut protokollet från mötet på hemsidan behöver BG/DG godkänna publiceringen.

BG/DG beslutar:

- att godkänna att protokollet publiceras på hemsidan

Justeras för
HÖJE Å VATTENRÅD

Anna Helgeson
Lunds kommun

Jonas Johansson
Samordnare